

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
DRŽAVNA RIZNICA

UPUTE ZA IZRADU PRORAČUNA
JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
ZA RAZDOBLJE 2022. - 2024.

Zagreb, rujan 2021.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	1
1. UVOD	2
2. TEMELJNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2022. - 2024.	2
3. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINACIJSKOG PLANA PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	3
3.1. Obveze upravnih tijela, proračunskih korisnika i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.....	3
3.2. Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave	5
4. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE.....	5
4.1. Izmjene i dopune proračuna i projekcija	7
4.2. Planiranje prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak	7
4.3. Planiranje protestiranih jamstava.....	8
4.4. Planiranje i evidentiranje beskamatnog zajma	10
5. DOSTAVA DOKUMENATA I UNOS PODATAKA	12
5.1. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu	12
5.2. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti	13
5.3. Dostava ugovora te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima (Obrazac IZJS - Izvješće o zaduženju/jamstvu/suglasnosti).....	13
5.4. Unos podataka iz proračuna jedinica u web aplikaciju za statističke potrebe.....	14
6. PLANIRANJE RASHODA PRORAČUNSKIH KORISNIKA I POSTUPANJE S VIŠKOVIMA U SKLOPU DECENTRALIZIRANIH FUNKCIJA	14
7. NOVOST: OBVEZA IZRADE PROVEDBENIH PROGRAMA	17
8. DOSTUPNOST MATERIJALA NA MREŽNOJ STRANICI MINISTARSTVA FINACIJA	18

1. UVOD

Prema proračunskom kalendaru, Vlada Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada) donosi i usvaja akte na temelju kojih Ministarstvo financija sastavlja upute za izradu državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U travnju 2021. Vlada je donijela Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021. do 2026. i Program konvergencije Republike Hrvatske za razdoblje 2022. - 2024., a u srpnju 2021. Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2022. – 2024. (dalje u tekstu: Smjernice). Smjernice predstavljaju srednjoročni dokument Vlade koji definira smjer i ciljeve ekonomske politike, kao i visinu financijskih planova ministarstava i drugih proračunskih korisnika državnog proračuna za sljedeće trogodišnje razdoblje.

Sukladno Zakonu o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15), na osnovi Smjernica i uputa za izradu državnog proračuna Ministarstvo financija je sastavilo Upute za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2022. - 2024. (dalje u tekstu: Upute). Upute sadrže:

1. temeljne makroekonomske pokazatelje iz Smjernica,
2. metodologiju izrade prijedloga financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
3. metodologiju izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
4. dostavu dokumenata i unos podataka,
5. planiranje rashoda proračunskih korisnika i postupanje s viškovima u sklopu decentraliziranih funkcija,
6. obveza izrade provedbenih programa
7. dostupnost materijala i
8. obrasce za izradu prijedloga financijskog plana.

Ove Upute dostavljaju se svim županijama, gradovima i općinama kako bi, na temelju istih i u skladu s odredbama Zakona o proračunu, izradile upute za izradu proračuna jedinice i dostavile ih svojim proračunskim i izvanproračunskim korisnicima.

2. TEMELJNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI ZA RAZDOBLJE 2022. - 2024.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2022. – 2024. sadrže: makroekonomski i fiskalni okvir Republike Hrvatske, visinu financijskog plana državnog proračuna po razdjelima organizacijske klasifikacije za prethodnu i tekuću proračunsku godinu, kao i visinu financijskog plana u narednom trogodišnjem razdoblju. Financijski plan obuhvaća visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa odnosno aktivnosti koje proizlaze iz trenutno važećih propisa te visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa odnosno aktivnosti. Smjernice također sadrže i ciljne vrijednosti salda kojih se izvanproračunski korisnici, odnosno trgovačka društva i druge pravne osobe koje ulaze u obuhvat sektora opće države, trebaju pridržavati u nadolazećem srednjoročnom razdoblju.

Smjernice su objavljene na mrežnoj stranici Vlade Republike Hrvatske <https://vlada.gov.hr/sjednice/71-sjednica-vlade-republike-hrvatske-32666/32666>.

3. METODOLOGIJA IZRADE PRIJEDLOGA FINANCIJSKOG PLANA PRORAČUNSKIH I IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezni su izrađivati financijske planove u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10, 120/13 i 1/20) i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) **te se pridržavati ovih Uputa.**

3.1. Obveze upravnih tijela, proračunskih korisnika i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Upravno tijelo za financije jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je na temelju navedenih zakonskih propisa i ovih Uputa **dužno izraditi svoje upute** za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te izradu financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz svoje nadležnosti **te ih dostaviti svojim upravnim tijelima i proračunskim i izvanproračunskim korisnicima.** Upute upravnog tijela za financije obvezno sadrže:

- Temeljna ekonomska ishodišta i pretpostavke za izradu prijedloga proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i prijedloga financijskih planova njezinih proračunskih i izvanproračunskih korisnika.
- Opis planiranih politika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Procjenu prihoda i rashoda te primitaka i izdataka proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sljedeće tri godine.
- Visinu financijskog plana po proračunskim korisnicima koja sadrži visinu financijskog plana za prethodnu proračunsku godinu i tekuću proračunsku godinu, te visinu financijskog plana za sljedeću proračunsku godinu i za sljedeće dvije godine, raspoređen na:
  - visinu sredstava potrebnih za provedbu postojećih programa, odnosno aktivnosti, koje proizlaze iz trenutno važećih propisa i
  - visinu sredstava potrebnih za uvođenje i provedbu novih ili promjenu postojećih programa, odnosno aktivnosti.
- Način pripreme te terminski plan za izradu proračuna i prijedloga financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Šifre i nazive zajedničkih programa te aktivnosti i projekata u skladu s kojima će korisnici izraditi svoj financijski plan.

Sukladno zakonskim propisima, proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave svoje financijske planove dostavljaju upravnom tijelu u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijoj su nadležnosti, a nadležno upravno tijelo jedinice objedinjuje svoj financijski plan s financijskim planovima proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz svoje nadležnosti te ih dostavlja upravnom tijelu za financije u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave. Upravno tijelo za financije na temelju

tako dostavljenih financijskih planova izrađuje proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Proračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su, kao i prethodnih godina, u svom financijskom planu iskazati sve svoje prihode i rashode bez obzira na moguće uplate dijela prihoda korisnika u proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili podmirivanje dijela rashoda korisnika izravno s računa proračuna.

Prijedlog financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika (županijske uprave za ceste) za razdoblje 2022. - 2024. u skladu s odredbama Zakona o proračunu sadrži:

- procjene prihoda i primitaka iskazane po vrstama za razdoblje 2022. - 2024.,
- plan rashoda i izdataka za razdoblje 2022. - 2024., razvrstane prema proračunskim klasifikacijama i
- obrazloženje prijedloga financijskog plana.

Zbog nedoumica vezano za nadležnost i proceduru izrade prijedloga financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika i vezano uz primjenu Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, ukazujemo na sljedeće:

- Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prijedlog financijskog plana izrađuju po programskoj i ekonomskoj klasifikaciji i po izvorima financiranja.
- Program je skup neovisnih, usko povezanih aktivnosti i projekata usmjerenih ispunjenju zajedničkog cilja. Program se sastoji od jedne ili više aktivnosti i/ili projekata, a aktivnost i projekt pripadaju samo jednom programu.
- Sukladno odredbama članka 9. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama sve aktivnosti i projekte **razdjel** (primjerice nadležno upravno tijelo) **utvrđuje i grupira u programe, a zatim programe, aktivnosti i projekte prijavljuje upravnom tijelu za financije** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- O utvrđenoj programskoj klasifikaciji razdjel (nadležno upravno tijelo) obavještava proračunskog korisnika iz svoje nadležnosti, a proračunski korisnici mogu aktivnosti i projekte, iz svoje nadležnosti, dodatno razraditi za svoje potrebe.
- Sukladno članku 13. navedenoga Pravilnika **upravno tijelo za financije** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave **dodjeljuje oznake programa, aktivnosti i projekata** planiranih u prijedlogu financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz svoje nadležnosti.
- Sukladno članku 19. stavku 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama **upravno tijelo za financije** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave **određuje** nazive i brojčane oznake druge razine izvora financiranja.

Upravna vijeća, školski odbori i ostala upravljačka tijela proračunskih korisnika jedinica (škole, vrtići, knjižnice ...) obvezni su usvojiti financijski plan do kraja godine, kako bi se od 1. siječnja 2022. godine mogle preuzimati i izvršavati nove obveze.

Proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prihode i primitke, rashode i izdatke za 2022. godinu planiraju, kao i prethodnih godina, na razini podskupine (treća razina računskog plana), a za 2023. i 2024. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana). Temeljem zahtjeva nadležne jedinice, proračunski korisnici

mogu izrađivati i prijedlog financijskog plana na razini odjeljka (četvrta razina računskog plana). Međutim, **upravno vijeće ili drugo upravljačko tijelo obvezno je usvojiti financijski plan korisnika, a predstavničko tijelo proračun za 2022. godinu na razini podskupine (treća razina računskog plana), a projekcije za 2023. i 2024. godinu na razini skupine (druga razina računskog plana).**

Sukladno odredbama Zakona o proračunu predstavničko tijelo daje suglasnost na prijedlog financijskog plana županijske uprave za ceste zajedno s donošenjem proračuna jedinice područne (regionalne) samouprave.

3.2. Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. - 2020. detaljno su obrazloženi postupci izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Zbog učestalih upita podsjećamo da je izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moguće izraditi na sljedeće načine:

- Kada je riječ o promjenama u financijskom planu proračunskih korisnika koje su vezane uz financiranje iz izvora općih prihoda i primitaka, odnosno iz nadležnog lokalnog proračuna, **izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika nisu moguće bez suglasnosti** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno preraspodjela ili izmjena i dopuna proračuna u čijoj je proračunski korisnik nadležnosti.
- **Izmjene i dopune financijskog plana proračunskog korisnika** vezane uz „fleksibilne“ izvore (vlastite i namjenske prihode i primitke) **moguće je urediti na različite načine uz suglasnost jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.**

Preporuka je da jedinice odlukom o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave razrade proceduru za donošenje izmjena i dopuna financijskih planova proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti, a svi proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužni su uskladiti svoj financijski plan s izmijenjenim i dopunjenim nadležnim proračunom.

4. METODOLOGIJA IZRADE PRORAČUNA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Metodologija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana je Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba navedenoga Zakona, ponajprije Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Metodologija izrade proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije se mijenjala u odnosu na prethodnu godinu.

Napominjemo kako je Ministarstvo financija Uputama za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2020. - 2022. dalo upute i primjere:

1. uključivanja značajnog manjka kroz izmjene i dopune proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,

2. uključivanja višegodišnjeg kapitalnog projekta koji se financira iz zaduživanja u izmjene i dopune proračuna,
3. planiranja višegodišnjeg EU projekta za koji treba osigurati predfinanciranje iz općih ili namjenskih prihoda i primitaka ili vlastitih prihoda jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i
4. uključivanje svih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka škola u proračun nadležne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (pomoći iz državnog proračuna te plaće i drugi rashodi za zaposlene).

Navedenih uputa potrebno je pridržavati se i kod izrade proračuna i prijedloga financijskog plana proračunskih i izvanproračunskih korisnika za razdoblje 2022. - 2024.

Zbog uočenih manjkavosti u primjeni proračunskih klasifikacija i definiranju samih programa, kao i neujednačenosti u primjeni, napominjemo kako je Uputama za izradu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2014. - 2016. dan prijedlog programa koji je temeljen na najboljoj međunarodnoj praksi u definiranju programa za lokalne i regionalne razine te propisanim nadležnostima. Isti su dostupni i na mrežnim stranicama Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/105> i na <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/upute-za-izradu-proracuna-ilp-r-s/205>. Riječ je o preporuci pa primjena predloženih programa nije obvezna.

Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2018. - 2020. obrazloženi su načini i **moćnosti sukcesivnog i višegodišnjeg planiranja pokrića manjka iz prethodne(ih) godine, kao i korištenja kumuliranog viška** u proračunu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Navedenih uputa potrebno je pridržavati se i kod izrade proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2022. - 2024.

Kako bi se osiguralo ostvarenje načela transparentnosti i slobodan pristup informacijama kao i njihovo povezivanje, preuzimanje i ponovno korištenje, ponovno ukazujemo na preporuku iz Uputa prethodnih godina da se svi navedeni materijali vezani uz proračun i njegove izmjene objavljuju u formatu pogodnom za daljnju obradu (word i excel).

S ciljem unapređenja transparentnosti, preporuka jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave je sljedeća:

- da se svi ključni proračunski dokumenti (a posebice prijedlog proračuna, izglasani proračun, izmjene i dopune proračuna, proračunski vodič, polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna) objavljuju na njihovim mrežnim stranicama u jedinstvenom folderu nazvanom PRORAČUN, na kojeg postoji direktan link s naslovne stranice;
- da je pri objavi polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna na njihovim mrežnim stranicama potrebno objavljivati kompletan sadržaj tih proračunskih dokumenata kako je propisano Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (čl. 4. Pravilnika);
- da je pri objavi prijedloga proračuna, izglasanog proračuna te izmjena i dopuna proračuna na njihovim mrežnim stranicama potrebno objavljivati kompletan sadržaj tih proračunskih dokumenata (opći i posebni dio proračuna);

- da se usvojeni proračuni objavljuju, sukladno odredbama Zakona o proračunu, za proračunsku godinu na trećoj razini računskog plana (na razini podskupine), a za sljedeće dvije godine na drugoj razini računskoga plana (na razini skupine);
- da se izvještaji o izvršenju proračuna objavljuju, sukladno odredbama Zakona o proračunu, na četvrtoj razini računskog plana (na razini odjeljka);
- da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave proračunske vodiče za građane, na zahtjev građana, distribuiraju građanima svake godine u obliku brošure (fizičke i elektroničke), o trošku proračuna.

Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20) propisano je da su općina, grad i županija **dužne** na svojim mrežnim stranicama **javno objaviti informacije o trošenju proračunskih sredstava** tako da te informacije budu lako dostupne i pretražive. Jedan od mogućih načina objave informacija o trošenju proračunskih sredstava je tablični prikaz, odnosno na način kako Ministarstvo financija vodi isplatu iz državnog proračuna i objavljuje na svojim mrežnim stranicama <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/izvršenje-proracuna/148> i <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/izvršenje-proracuna/upit-o-placanjima-iz-drzavnog-proracuna-po-dobavljačima/2273>.

4.1. Izmjene i dopune proračuna i projekcija

Sukladno odredbama članka 39. Zakona o proračunu *izmjene i dopune proračuna provode se po postupku za donošenje proračuna i projekcija*. Zbog uočenih nepravilnosti u primjeni navedene odredbe treba istaći kako je navedenom odredbom propisano **donošenje izmjena i dopuna proračuna**, odnosno akta kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci za tekuću proračunsku godinu, međutim nije predviđena izmjena usvojenih projekcija za sljedeće dvije proračunske godine. Zbog nemogućnosti izmjena projekcija, a izvjesno je da će primjerice u tekućoj proračunskoj godini doći do izmjena koje će utjecati i na projekciju sljedeće dvije proračunske godine, nužno je da predstavničko tijelo jedinice donošenjem odluke o izmjeni odluke o izvršavanju proračuna za tekuću proračunsku godinu navede koje se financijske promjene očekuju u sljedeće dvije projicirane proračunske godine. Izmjene navedene u odluci o izmjeni odluke o izvršavanju proračuna za tekuću proračunsku godinu, moraju biti planirane u proračunu za sljedeću proračunsku godinu.

4.2. Planiranje prihoda od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prihode od poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak evidentiraju temeljem Izvještaja po vrstama poreza i prireza na dohodak (P-2/1) koje im dostavlja Fina, a u kojima je dan pregled prometa po brojčanim oznakama vrste prihoda do visine rasporeda u izvještajnom razdoblju (kumulativ od 1.1. do zadnjeg dana razdoblja).

Osim navedenog izvještaja, u svrhu evidentiranja poreza i prireza na dohodak Fina jedinicama dostavlja i Specifikaciju prihoda – dodatak s obzirom na to da u Izvještaju P-2/1 nisu prikazani podaci o iznosima uplata i isplata na vrsti prihoda 1619 Porez i prirez na dohodak po godišnjoj

prijavi, dok na vrsti prihoda 1406 Predujam poreza i prireza na dohodak od nesamostalnog rada nije iskazan podatak o namirenju negativnog stanja iz državnog proračuna. Naime, porez i prirez naplaćuju se na zajedničke račune vrste „17“ koji su otvoreni za svaku pojedinu općinu i grad. S tih računa Fina, sukladno Napatku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, raspoređuje naplaćena sredstva na redovne račune županija i općina odnosno gradova, provodi preknjiženja i povrate pogrešnih odnosno većih uplata te povrate po godišnjim obračunima poreza na dohodak temeljem naloga Porezne uprave. Ako na računu nema dovoljno sredstava za povrat, razlika se namiruje s računa državnog proračuna.

Uzimajući u obzir složenost izvještaja Fina-e i poteškoće na koje jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nailaze kod tumačenja izvještaja te njihovog knjigovodstvenog evidentiranja, Ministarstvo financija je pripremlilo Uputu za evidentiranje prihoda od poreza na dohodak kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temeljem izvještaja koje ispostavlja Fina. Uputa je objavljena na internetskim stranicama Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-ostalo/Upute%20za%20evidentiranje%20poreza%20na%20dohodak.pdf>.

Iznos koji je za povrat poreza i prireza namiren iz državnog proračuna, a koji je iskazan u Specifikaciji prihoda – dodatak, ne može se evidentirati kao prihod od poreza na dohodak i prireza, nego kao obveza na računu 26711 Obveze za zajmove od državnog proračuna – kratkoročne. Iznos obveza za koji se predviđa da neće biti vraćen u državni proračun do kraja godine treba u 2021. iskazati na računu 84711 Primljeni zajmovi od državnog proračuna – kratkoročni, a u 2022. kad se očekuje vraćanje toga iznosa na računu 54711 Otplata glavnice primljenih zajmova od državnog proračuna – kratkoročnih. Navedeno znači da taj iznos u eventualnim izmjenama i dopunama proračuna za 2021. jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju planirati na podskupini 847 Primljeni zajmovi od drugih razina vlasti, a u 2022. na podskupini 547 Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti. Na podskupini 547 planira se i povrat zajma isplaćenog jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na ime povrata poreza na dohodak temeljem utvrđenog godišnjeg obračuna za 2019. godinu u 2020. godini.

4.3. Planiranje protestiranih jamstava

Jamstvo je instrument osiguranja kojim davatelj jamstva jamči za ispunjenje obveza za koje se daje jamstvo. Prema ugovorima o izdavanju jamstava koji se sklapaju s tražiteljima jamstava, ukoliko dođe do plaćanja po jamstvu iz sredstava proračuna, tako isplaćeni iznos smatra se dospjelim potraživanjem, a tražitelj jamstva je obvezan odmah nakon izvršenog plaćanja vratiti sredstva u proračun, uvećano za zakonsku zateznu kamatu i pripadajuće troškove.

Sukladno odredbama Zakona o proračunu jedinica područne (regionalne) samouprave može dati jamstvo jedinici lokalne samouprave na svojem području uz suglasnost Vlade. Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave može dati jamstvo pravnoj osobi u svom većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu i ustanovi čiji je osnivač, za ispunjenje obveza pravne osobe i ustanove. Pod pojmom „obveza“ podrazumijevaju se obveze nastale dugoročnim zaduživanjem za investiciju. Sukladno odredbama Pravilnika o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne)

samouprave (Narodne novine, br. 55/09 i 139/10) pod pojmom investicije podrazumijevaju se rashodi za nabavu nefinancijske imovine (osim prijevoznog sredstva u cestovnom prometu – osobnog automobila).

Od 2021. godine plaćanja na temelju protestiranih jamstava klasificiraju se kao rashod, a ne kao izdatak, a sukladno tome, povrati po plaćenim protestiranim jamstvima klasificiraju se kao prihod.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su davatelji jamstava dužne su procijeniti rizike koji mogu nastati u slučaju da korisnici zajmova, za koje će biti izdana jamstva, neće biti u mogućnosti izvršavati svoje obveze, te na temelju toga, a radi osiguranja plaćanja potencijalnih obveza koje mogu nastati temeljem izdanih jamstava, planirati sredstva u okviru proračuna.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u proračunu za razdoblje od 2022. - 2024. očekivana plaćanja po protestiranim jamstvima, ovisno o krajnjem korisniku jamstva, trebaju planirati na računima razreda 3 Rashodi poslovanja u okviru podskupna:

- **363 Pomoći unutar općeg proračuna** (planira županija ako je korisnik grad ili općina),
- **382 Kapitalne donacije** (planira županija, grad, općina, ako je korisnik ustanova, neprofitna organizacija čiji je osnivač; primjerice: lučka uprava)
- **386 Kapitalne pomoći** (planira županija, grad, općina, ako je korisnik pravna osoba u većinskom izravnom ili neizravnom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave).

Slijedom navedenog, očekivane povrate po plaćenim protestiranim jamstvima potrebno je planirati na odgovarajućim računima razreda 6 Prihodi poslovanja, u okviru podskupina:

- **637 Pomoći unutar općeg proračuna temeljem protestiranih jamstava**
- **663 Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna i povrat donacija po protestiranim jamstvima.**

U tablici 1 daje se prikaz podskupina na kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao **davatelj jamstva** treba planirati te odjeljaka na kojima će iskazati izvršenje za očekivana plaćanja te očekivane povrate po protestiranim jamstvima:

Tablica 1: Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao davatelj jamstva

Davatelj	Primatelj	Plan		Izvršenje	
županija	grad, općina	363	Pomoći unutar općeg proračuna	3635	Pomoći unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	neprofitna organizacija	382	Kapitalne donacije	3824	Donacije neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima

županija, grad, općina	trgovačko društvo	386	Kapitalne pomoći	3865	Kapitalne pomoći trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima
županija	grad, općina	637	Pomoći unutar općeg proračuna temeljem protestiranih jamstava	6372	Povrat pomoći danih unutar općeg proračuna po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	neprofitna organizacija	663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna i povrat donacija po protestiranim jamstvima	6633	Povrat donacija danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u tuzemstvu po protestiranim jamstvima
županija, grad, općina	trgovačko društvo	663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna i povrat donacija po protestiranim jamstvima	6634	Povrat kapitalnih pomoći danih trgovačkim društvima i obrtnicima po protestiranim jamstvima

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao primatelj jamstva, očekuje da tijekom proračunske godine neće na vrijeme platiti obvezu po kreditu za koji je Republika Hrvatska ili jedinica područne (regionalne) samouprave dala jamstvo, treba planirati prihod u okviru podskupine 637 Pomoći unutar općeg proračuna temeljem protestiranih jamstava, dok povrat tih sredstava treba planirati u okviru podskupine 363 Pomoći unutar općeg proračuna.

U tablici 2 daje se prikaz podskupina na kojima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao **primatelj jamstva** treba planirati te odjeljaka na kojima će iskazati izvršenje za očekivana plaćanja te očekivane povrate po protestiranim jamstvima:

Tablica 2: Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao primatelj jamstva

Davatelj	Primatelj	Plan	Izvršenje
Republika Hrvatska, županija	županija, grad, općina	637	Pomoći unutar općeg proračuna temeljem protestiranih jamstava
Republika Hrvatska, županija	županija, grad, općina	363	Pomoći unutar općeg proračuna

4.4. Planiranje i evidentiranje beskamatnog zajma

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogle su tijekom 2020. godine iz državnog proračuna dobiti beskamatni zajam sukladno dva naputka:

- Naputku o načinu isplate beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine, br. 46/20, 5/21 i 73/21) i
- Naputku o isplati sredstava beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed pada prihoda (Narodne novine, br. 130/20).

Sukladno *Naputku o načinu isplate beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje* isplaćen je zajam jedinicama za premošćivanje situacije nastale zbog različite dinamike priljeva sredstava i dospijeca obveza zbog odgođenog, odnosno obročnog plaćanja poreza na dohodak i prireza te povrata poreza na dohodak i prireza po godišnjoj prijavi za 2019. godinu ili oslobođenja od plaćanja poreza na dohodak i prireza.

Sukladno *Naputku o isplati sredstava beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave uslijed pada prihoda* isplaćen je zajam jedinicama, na njihov zahtjev, koje su u razdoblju od 1. siječnja do 30. rujna 2020. imale pad prihoda, propisanih Naputkom, u odnosu na isto razdoblje prethodne 2019. godine.

U proračunskom razdoblju od 2022. do 2024. jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su u 2020. godini zatražile i dobile iz državnog proračuna beskamatni zajam, sukladno spomenutim Naputcima, sredstva za povrat zajma trebaju planirati prema planiranoj dinamici povrata na podskupini 547 *Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti.*

Sukladno *Naputku o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2021. godini* (Narodne novine, br. 11/21, 49/21 i 73/21), glavi VIII. ZAJEDNIČKE ODREDBE, točki 9. Zahtjevi za povrat i preknjiženje javnih prihoda, Fina izvršava naloge za povrat odnosno preknjiženje sa zajedničkih računa za uplatu prihoda od poreza na dohodak i prireza, a ako na računu zajedničkog prihoda nema dovoljno sredstava za izvršenje povrata, nedostajuća sredstva namiruju se na teret računa državnog proračuna. Sredstva korištena za izvršenje povrata na računu zajedničkog prihoda proračuna, vraćaju se na račun državnog proračuna iz prvoga priljeva sredstava na račun zajedničkog prihoda proračuna. Izmjenama ovoga Naputka propisano je da se nedostajuća sredstva za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u razdoblju od 10. svibnja do 31. prosinca 2021. namiruju iz državnog proračuna, a povrat tih sredstava na račun državnog proračuna sa zajedničkog računa provodi se od 1. kolovoza do 31. prosinca 2021., u visini 25% raspoloživih sredstava na računu poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak. Ako se do 31. prosinca 2021. ne vrate sva sredstva namirenja, sredstva se vraćaju, počevši od siječnja 2022. godine, u četiri jednaka obroka, na način propisan Naputkom.

Obveza za povrat namirenja iz državnog proračuna za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2020. godinu **je kratkoročna**. Stoga jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, za koje je iz državnog proračuna provedeno namirenje nedostajućih sredstava za povrat poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2020. godinu, stanje obveza za povrat sredstava na dan 31. prosinca 2021. u izvještaju o izvršenju proračuna za 2021. godinu trebaju iskazati na odjeljku 8471 *Primljeni*

zajmovi od državnog proračuna, a u proračunu za 2022. godinu trebaju planirati izdatke za povrat na podskupini 547 Otplata glavnice primljenih zajmova od drugih razina vlasti.

5. DOSTAVA DOKUMENATA I UNOS PODATAKA

5.1. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju temeljem Zakona o proračunu

Sukladno članku 40. Zakona o proračunu, načelnik, gradonačelnik i župan obvezni su dostaviti Ministarstvu financija sljedeće akte:

- Proračun za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije godine,
- Odluku o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Izmjene i dopune Proračuna te izmjene i dopune navedene odluke o izvršavanju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Odluku o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako predstavničko tijelo ne donese proračun prije početka proračunske godine.

Načelnik, gradonačelnik i župan su navedene akte, sukladno navedenim Zakonskim odredbama, obvezni dostaviti Ministarstvu financija u roku od 15 dana od njihova stupanja na snagu na način i u obliku utvrđenom uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U Uputama iz prethodnih godina istaknuto je kako su jedinice u obvezi na adresu e-pošte Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr poslati link na navedene dokumente objavljene u službenom glasilu, u roku od 15 dana od dana njihova stupanja na snagu. Stoga još jednom ukazujemo na obvezu dostave linka na internetsku stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj su navedeni akti objavljeni.

Sukladno članku 112. Zakona o proračunu, godišnji izvještaj o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja se Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 15 dana nakon što ga donese predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznimno, ako predstavničko tijelo ne donese izvještaj, isti se dostavlja Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu.

Godišnje izvještaje o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nije potrebno dostavljati u papirnatom obliku ni Ministarstvu financija niti Državnom uredu za reviziju.

Sukladno uputama iz prethodnih godina, a isto vrijedi i za razdoblje 2022. – 2024.:

- **Ministarstvu financija je potrebno na e-mail adresu lokalni.proracuni@mfin.hr dostaviti isključivo link** na internetsku stranicu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojoj je izvještaj objavljen.
- **Državnom uredu za reviziju podatak o linku potrebno je dostaviti** na e-mail Državnog ureda za reviziju i to:
  - Grad Zagreb na e-mail Središnjeg ureda Državnog ureda za reviziju,

- dok su druge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne dostaviti link izvještaja na e-mail područnog ureda Državnog ureda za reviziju na čijem području je sjedište jedinice.

Sve e-mail adrese su objavljene na mrežnoj stranici Državnog ureda za reviziju <https://www.revizija.hr/kontakti/12>.

5.2. Dostava proračunskih dokumenata Ministarstvu financija radi nadzora zakonitosti

Sukladno članku 79. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi predsjednik predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužan je na ocjenu zakonitosti dostaviti statut, poslovnik, proračun ili drugi opći akt nadležnom tijelu državne uprave u čijem je djelokrugu opći akt zajedno sa izvatkom iz zapisnika koji se odnosi na postupak donošenja općeg akta propisan statutom i poslovnikom, u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta.

Ministarstvo financija nadležno je za nadzor zakonitosti općih akata iz područja financija i to:

- 1. Proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine** (čl. 39. st. 1. Zakona o proračunu),
- 2. Odluke o izvršavanju Proračuna jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, te izmjene i dopune navedene odluke** (čl. 14. st. 1. Zakona o proračunu),
- 3. Izmjena i dopuna Proračuna** (čl. 39. st. 2. Zakona o proračunu),
- 4. Odluke o privremenom financiranju jedinica lokalne i područne regionalne samouprave** (čl. 42. st. 2. Zakona o proračunu) i
- 5. Odluke o porezima** (čl. 42. i 43., a u svezi sa člankom 53. Zakona o lokalnim porezima, Narodne novine, br. 115/16 i 101/17).

Nadzor zakonitosti akata od rednog broja 1. do 4. provodi Sektor za financijski i proračunski nadzor, dok nadzor zakonitosti akata pod rednim brojem 5. provodi Porezna uprava.

Dakle, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su opće akte iz nadležnosti Ministarstva financija (proračun, odluku o izvršavanju proračuna, izmjene i dopune proračuna, te odluku o privremenom financiranju) u roku od 15 dana od dana donošenja općeg akta **dostaviti poštom u papirnatom obliku na adresu Ministarstvo financija, Sektor za financijski i proračunski nadzor, Katančićeva 5, Zagreb.**

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u obvezi su dostaviti radi nadzora zakonitosti općih akata Ministarstvu financija samo opće akte navedene pod rednim brojevima 1. do 5. te se skreće pozornost da ne dostavljaju i druge akte, izuzev navedenih.

5.3. Dostava ugovora te izvješća o zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima (Obrazac IZJS - Izvješće o zaduženju/jamstvu/suglasnosti)

Zakonom o proračunu i Pravilnikom o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 55/09 i 139/10) propisana je obveza i rok dostave Ministarstvu financija ugovora o zaduženju, izvješća o

zaduženju, danim jamstvima i suglasnostima na Obrascu IZJS - Izvješće o zaduženju/jamstvu/suglasnosti. Skenirani ugovori i Obrasci IZJS (potpis župana/gradonačelnika/načelnika i pečat) **dostavljaju se na e-mail adresu Ministarstva financija lokalni.proracuni@mfin.hr u propisanom roku.**

5.4. Unos podataka iz proračuna jedinica u web aplikaciju za statističke potrebe

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su, za potrebe statističkog praćenja, u posebnu web aplikaciju Ministarstva financija „Financijski planovi JLP(R)S“ unosile podatke iz sljedećih dokumenata:

- proračuna za tekuću proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine,
- privremenog financiranja za tekuću proračunsku godinu (u slučaju donošenja odluke o privremenom financiranju) i
- svih izmjena i dopuna proračuna za tekuću proračunsku godinu.

Budući da unos podataka do daljnjega nije moguć, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bit će pravovremeno obavještene o obvezi unosa navedenih podataka u novu aplikaciju, nakon što se ispune informatičko-tehnički preduvjeti za pokretanje nove aplikacije.

6. PLANIRANJE RASHODA PRORAČUNSKIH KORISNIKA I POSTUPANJE S VIŠKOVIMA U SKLOPU DECENTRALIZIRANIH FUNKCIJA

Ukupan iznos sredstava potreban za osiguranje minimalnih financijskih standarda (bilančnih prava) u 2022. godini planira se na razini prethodne, odnosno 2021. godine.

Tijela državne uprave koja su nadležna za decentralizirane funkcije u suradnji s nositeljima decentraliziranih funkcija, odnosno županijama, Gradom Zagrebom, gradovima i općinama, te u skladu s potrebama krajnjih korisnika (ustanova), **određuju raspodjelu sredstava unutar zadanih limita za svaku pojedinu decentraliziranu funkciju.**

Sredstva pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u 2022. godini, kao i 2021. godine, bit će osigurana u državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu tijela (ministarstva i/ili drugog tijela državne uprave) nadležnog za određenu decentraliziranu funkciju. Radi se o sredstvima namijenjenima nositeljima decentraliziranih funkcija (županijama, Gradu Zagrebu, gradovima i općinama) koje iz namjenskog udjela poreza na dohodak ostvare manje sredstava nego im je potrebno za dostizanje minimalnih financijskih standarda te imaju pravo na pomoć izravnjanja.

Na temelju odredaba Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 127/17 i 138/20) Vlada donosi, na godišnjoj razini, uredbu o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za proračunsku godinu. Vlada navedenom uredbom i svojim odlukama o minimalnim financijskim standardima utvrđuje bilančna prava, odnosno sredstva potrebna za osiguranje minimalnih financijskih standarda preuzetih decentraliziranih funkcija te način izračuna i doznake iznosa

pomoći izravnanja. Odluke o minimalnim financijskim standardima Vlada donosi, također na godišnjoj razini, na temelju odredaba posebnih zakona.

Postupanje s viškovima

Sukladno odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uredbom o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za proračunsku godinu je propisano da se sredstva za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva, koje se prema posebnom zakonu prenose na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, osiguravaju iz:

1. udjela u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije i
2. pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu koji im je potreban za dostizanje minimalnih financijskih standarda za pojedinu decentraliziranu funkciju.

Ako se iz udjela u porezu na dohodak za decentralizirane funkcije ostvari manje sredstava od iznosa utvrđenog u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo na pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije u iznosu koji im je potreban za dostizanje minimalnih financijskih standarda za pojedinu decentraliziranu funkciju, utvrđenih odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima. Pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske, na razdjelima ministarstava i drugih tijela državne uprave nadležnih za preuzete decentralizirane funkcije (osnovno i srednje školstvo, socijalnu skrb, zdravstvo i vatrogastvo).

U slučajevima kada jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje financiraju decentralizirane funkcije:

1. **ostvare više sredstava iz dodatnog udjela u porezu na dohodak** nego je to utvrđeno u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima, tada taj **višak sredstava mogu koristiti za financiranje decentraliziranih funkcija koje su preuzele.**
2. **ostvare više sredstava iz pomoći izravnanja** nego je to utvrđeno u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima tada su taj **višak sredstava dužne uplatiti na račun državnog proračuna Republike Hrvatske u roku utvrđenom u uredbi** o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koju donosi Vlada za svaku proračunsku godinu.
3. **ostvare više sredstava nego što je stvoreno obveza po rashodima** koji se financiraju na temelju odluka o minimalnim financijskim standardima za određenu proračunsku godinu, a najviše do iznosa utvrđenog u odlukama o minimalnim financijskim standardima, koje Vlada donosi za svaku proračunsku godinu, tada taj **višak sredstava mogu koristiti u sljedećoj proračunskoj godini za financiranje decentraliziranih funkcija koje su preuzele.**

Primjerice, minimalni standard utvrđen u odlukama Vlade o minimalnim financijskim standardima je 100 kuna.

Slučaj 1.

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz dodatnog udjela u porezu na dohodak ostvari 105 kuna, a iz pomoći izravnjanja 10 kuna, znači da je ostvarila iznos od 115 kuna sredstava za osiguranje minimalnih financijskih standarda, odnosno 15 kuna iznad minimalnog financijskog standarda. U tom slučaju treba vratiti svih 10 kuna iz pomoći izravnjanja, a 5 kuna iz dodatnog udjela u porezu na dohodak može zadržati i koristiti za financiranje decentraliziranih funkcija koje je preuzela. Ovih 5 kuna ulazi u rezultat koji planira u proračunu i iskazuje u izvještaju o izvršenju proračuna. Za 10 kuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svojoj glavnoj knjizi treba umanjiti prihod iz državnog proračuna u okviru podskupine 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije i evidentirati obvezu za povrat na osnovnom računu 23954 Ostale nespomenute obveze*. O tome treba obavijestiti nadležno ministarstvo kako bi u državnom proračunu umanjilo rashod iskazan u okviru podskupine 363 *Pomoći unutar općeg proračuna* te evidentiralo potraživanje na osnovnom računu 12921 *Ostala nespomenuta potraživanja*.

U proračunu za sljedeću proračunsku godinu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave planirat će prihod u okviru podskupine 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije* u iznosu koji očekuje naplatiti iz državnog proračuna u sljedećoj proračunskoj godini, a najviše do iznosa sredstva utvrđenih u odlukama o minimalnim financijskim standardima.

Slučaj 2.

Ako jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz dodatnog udjela u porezu na dohodak ostvari 98 kuna, a iz pomoći izravnjanja deset kuna, znači da je ostvarila osam kuna iznad minimalnog financijskog standarda (ukupno 108 kuna). U tom slučaju treba, na račun državnog proračuna Republike Hrvatske u roku utvrđenom u uredbi, uplatiti osam kuna. Za tih osam kuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svojoj glavnoj knjizi treba umanjiti prihod iz državnog proračuna u okviru podskupine 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije* i evidentirati obvezu za povrat na osnovnom računu 23954 *Ostale nespomenute obveze*. O tome će obavijestiti nadležno ministarstvo kako bi u državnom proračunu umanjilo rashod iskazan u okviru podskupine 363 *Pomoći unutar općeg proračuna* te evidentiralo potraživanje na osnovnom računu 12921 *Ostala nespomenuta potraživanja*.

I u ovom slučaju u proračunu za sljedeću proračunsku godinu planirat će prihod u okviru podskupine 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije* u iznosu koji očekuje naplatiti iz državnog proračuna u sljedećoj proračunskoj godini, a najviše do iznosa utvrđenih sredstva u odlukama o minimalnim financijskim standardima.

Slučaj 3.

Kada su stvoreni rashodi jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave manji od utvrđenog minimalnog financijskog standarda, tada jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima pravo na ostvareni prihod najviše do iznosa utvrđenog u odlukama o minimalnim financijskim standardima. Primjerice, bez obzira na to što su stvoreni rashodi 98 kuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima pravo na 100 kuna.

Ako je jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarila prihod do visine utvrđene u odlukama o minimalnim financijskim standardima u tom slučaju ostvarila je višak prihoda nad rashodima (dvije kune). Taj višak se prenosi u sljedeću proračunsku godinu preko

planiranog rezultata. S obzirom na neizvjesnost ovakvog ostvarenja, plan se može uskladiti s izvršenjem tek u izmjenama i dopunama proračuna sljedeće godine.

Ako nadležno ministarstvo u tekućoj godini nije isplatilo cijeli iznos sredstava do visine utvrđene u odlukama o minimalnim financijskim standardima, tu razliku jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u svojoj glavnoj knjizi treba iskazati zaduženjem osnovnog računa u okviru odjeljka 1635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije* uz odobrenje osnovnog računa u okviru odjeljka 9635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije*.

U izvještaju o izvršenju proračuna za tekuću proračunsku godinu treba iskazati prihod na podskupini 635 *Pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije* u iznosu koji je naplaćen, a u proračunu za sljedeću proračunsku godinu treba povećati plan na toj podskupini za iznos koji treba naplatiti u toj sljedećoj proračunskoj godini. Budući da u vrijeme izrade proračuna za sljedeću proračunsku godinu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ne zna hoće li ostvariti ukupna sredstva do visine utvrđene u odlukama o minimalnim financijskim standardima, za iznos koji će naplatiti u sljedećoj proračunskoj godini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave treba povećati plan prihoda u izmjenama i dopunama proračuna sljedeće proračunske godine.

7. NOVOST: OBVEZA IZRADE PROVEDBENIH PROGRAMA

Obveza izrade provedbenih programa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana je odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 123/17), a Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 89/18) propisan je obvezni sadržaj te postupci izrade, izvještavanja, praćenja i vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog i lokalnog značaja.

Provedbeni program je kratkoročni akt strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koji izrađuje i donosi izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Provedbeni program, kao provedbeni akt strateškog planiranja lokalne i regionalne razine, ima za cilj osigurati upravnim tijelima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali i ostalim dionicima samoupravne jedinice, učinkovit i djelotvoran alat za provedbu posebnih ciljeva i prioriteta djelovanja te ostvarenje postavljene vizije razvoja. Provedbeni program jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izrađuje i donosi izvršno tijelo najkasnije u roku od 120 dana od dana stupanja na dužnost izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u pravilu na četiri godine jer je vezan je za mandat čelnika.

Provedbeni program jedinice područne (regionalne) samouprave

Provedbenim programom jedinice područne (regionalne) samouprave opisuje se i osigurava provedba posebnih ciljeva utvrđenih u planu razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave, kao i poveznica mjera utvrđenih za provedbu pojedinog posebnog cilja s odgovarajućim stavkama u proračunu jedinice područne (regionalne) samouprave (aktivnostima i projektima) na kojima je potrebno planirati sredstva za provedbu.

Provedbeni program jedinice lokalne samouprave

Provedbenim programom jedinice lokalne samouprave opisuje se i osigurava provedba posebnih ciljeva utvrđenih u planu razvoja jedinice lokalne samouprave (ako je izrađen), odnosno provedba posebnih ciljeva utvrđenih u planu razvoja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i poveznica mjera s odgovarajućim stavkama u proračunu jedinice lokalne samouprave (aktivnostima i projektima) na kojima je potrebno planirati sredstva za provedbu.

Izrada plana razvojnih programa

U Uputama za izradu provedbenih programa jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji je u nadležnosti Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, navodi se kako „*provedbeni program jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezno sadrži mjere definirane u akcijskom planu izrađenom u svrhu izrade provedbe posebnih ciljeva utvrđenih u planu razvoja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (ukoliko je primjenjivo)*“

Plan razvojnih programa propisan je odredbama Zakona o proračunu kao sastavni dio proračuna kojega jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izrađuju i usvajaju zajedno s proračunom. Plan razvojnih programa je dokument koji se sastavlja i donosi za trogodišnje razdoblje i sadrži ciljeve i prioritete razvoja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna.

Budući da je odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave propisana obveza donošenja strateških akata, odnosno planova razvoja i provedbenih programa, a novi Zakon o proračunu (koji je u pripremi i čije se usvajanje očekuje do kraja 2021. godine) ne predviđa jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezu izrade i donošenja *planova razvojnih programa*, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu u obvezi uz proračun za razdoblje 2022. – 2024. donijeti plan razvojnih programa.

Međutim, provedbeni program jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave vezan je za mandat čelnika jedinice i izrađuje se jednom za cijelo mandatno razdoblje, a s obzirom da su lokalni izbori provedeni u svibnju ove godine, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su dužne uz proračun za razdoblje 2022. – 2024. donijeti provedbeni program.

Više o izradi provedbenih programa jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu naći u **Uputama za izradu provedbenih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave** na mrežnim stranicama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije <https://razvoj.gov.hr/istaknute-teme/sustav-strateskog-planiranja-i-upravljanja-razvojem-republike-hrvatske-4570/upute-o-postupanju-za-jedinice-lokalne-i-podrucne-regionalne-samouprave/4661>.

8. DOSTUPNOST MATERIJALA NA MREŽNOJ STRANICI MINISTARSTVA FINANCIJA

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici, mogu tekst i prilog (Obrasci za izradu Prijedloga financijskog plana: Opći dio, Plan prihoda i primitaka te Plan rashoda i izdataka) ovih Uputa naći i koristiti s mrežne stranice Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/lokalna-samouprava/105>.